

ด้วยการเล็งเห็นถึงการพัฒนาของชุมชนอย่างยั่งยืนมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นำโดย ศูนย์บริการวิชาการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ร่วมกับสำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร จึงได้ทำโครงการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ข้าวพันธุ์พื้นเมือง ภายใต้ชุดโครงการวิจัย การวิจัยและพัฒนาข้าวพันธุ์พื้นเมือง เพื่อเพิ่มมูลค่าและรายได้ของเกษตรกรและชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดนครศรีธรรมราชมีศักยภาพในการปลูกข้าวมากที่สุดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ாவไทย เนื่องจากมีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาสำคัญที่พบคือ ข้าวที่ผลิตได้มีมูลค่าต่ำแม้ว่าจากการศึกษาทางด้านโภชนาศาสตร์ของข้าวจากพื้นที่ดังกล่าวพบว่า มีปริมาณแร่ธาตุที่สำคัญอยู่สูง ดังนั้นในการแก้ไขปัญหาโดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทำจากข้าวพื้นเมืองเพื่อให้ทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นสามารถนำข้าวพื้นเมืองที่ผลิตได้ไปแปรรูปเพื่อจำหน่ายต่อไปได้ อย่างไรก็ตามในการแปรรูปนั้นจำเป็นต้องดูชนิดของผลิตภัณฑ์ ความเป็นไปได้ในการขาย เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต ความยากง่ายในการผลิต และความสามารถในการผลิตของคนในชุมชน เพื่อที่จะสร้างผลิตภัณฑ์ที่คนในชุมชนสามารถผลิตได้และเป็นที่ต้องการของตลาด เพื่อจะสร้างรายได้ที่ยั่งยืนให้กับชุมชนดังกล่าว

ผศ.ดร.ทง เอี้ยวศิริ อาจารย์หลักสูตรวิทยาศาสตร์อาหารและนวัตกรรม สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ร่วมกับ นางปิ่นเพชร รักดีณรงค์ และนส.รัชฎา คชแสงสันต์ จากศูนย์บริการวิชาการ และคณะผู้ช่วยวิจัย จากมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ได้ลงพื้นที่สำรวจปัญหาที่อำเภอปากพนังและอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พร้อมกับประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางการแก้ไข โดยได้มีการคิดพัฒนางานวิจัยที่แปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวพื้นบ้าน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมวิสาหกิจชุมชนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม มาร่วมกันทำโครงการปัญหาพิเศษ โดยได้มีการนำข้าวพันธุ์พื้นเมือง เช่น กาบดำ และยาโค มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ข้าวเกรียบวาว ขนมทองพับ และสาโทหมัก ที่ห้องปฏิบัติการแปรรูปอาหารของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อ.ท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการให้ความสำคัญกับความยั่งยืนในทุกกระบวนการของการผลิตเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์จากชุมชนสามารถแข่งขันได้ในตลาดระยะยาว การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่าและมีการวางแผนการจัดการที่ดีเพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ทรัพยากรที่สิ้นเปลืองเกินไปจะช่วยให้เกิดความยั่งยืนไม่เพียงแต่กับผลิตภัณฑ์เอง แต่ยังส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนในระยะยาวอีกด้วย

นอกจากนี้ในโครงการดังกล่าวยังมีการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (Packaging) ที่มีคุณภาพยังเป็นสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญ การบรรจุภัณฑ์ที่ดีไม่เพียงแต่ทำหน้าที่ในการปกป้องผลิตภัณฑ์เท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นตัวแทนของ

แบรนด์และภาพลักษณ์ของชุมชน การออกแบบบรรจุภัณฑ์ที่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ท้องถิ่น ช่วยสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์และเป็นจุดเด่นที่ดึงดูดลูกค้า

การพัฒนาอย่างยั่งยืนไม่ใช่เพียงแค่การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะและความรู้ของคนในชุมชนด้วย โดยอาศัยความพร้อมของทางมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษาที่ต้องการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ และห้องปฏิบัติการที่มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีความพร้อม ดังนั้นในกิจกรรมที่จัดขึ้นจึงมีการส่งเสริมให้คนในชุมชนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองผ่านการอบรม การให้คำปรึกษา และการศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับชุมชนในระยะยาวควบคู่กับการพัฒนาความรู้ และทักษะของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยให้สามารถทำงานร่วมกับชุมชนได้